

خواجه نصیرالدین طوسی و نقش آن در گسترش تمدن اسلامی

رمضان رضایی^۱

^۱ استادیار دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران (نویسنده مسئول)

چکیده

با در نظر داشت دیدگاه های دانشمندان و تاریخ نگاران، نقش خواجه نصیرالدین طوسی در تمدن اسلامی و حفظ آن در زمان مغول ها، مبرهن و آشکار است. عده ای با وارد کردن اتهامات (علت سقوط عباسی ها را خواجه نصیر دانسته اند) نتوانسته اند که از نقش نیک خواجه نصیر در اسلام، صدمه بر ایشان وارد نمایند. بنابر همین ملحوظ هدف از این مقاله، نقش خواجه نصیرالدین طوسی در تمدن اسلام و سقوط حکومت عباسی، با بیان آرای موافقین و مخالفین، با در نظر داشت اکثریت که موافق بر نقش مثبت خواجه (حفظ میراث اسلامی) در زمان مغول ها بوده پرداخته شده است، بعد از بررسی بر این نتیجه انجامید که آرای اکثریت بخصوص مورخین معاصر بر این است که خواجه نصیر برای نجات اسلام و مسلمانان و حفظ دانش، وارد دستگاه حکومتی مغول گردیده بود، و هیچ گونه دلیل برای منفعت و مصلحت شخصی اش منطقی و بجا نیافتیم، خواجه با پذیرفتن هر نوع خطر وارد شد تا آنها را مهار کند، جلو ظلم آنها را بگیرد، که در نهایت منتج به نتایجی حیرت انگیز شد که چنین درایت ای از شخصیتی چون خواجه نصیرالدین برمی آید.

واژه های کلیدی: نصیرالدین طوسی، تمدن، اسلام، عباسی ها